

Uvnitř si přečtete: Informace z radnice • Zprávičky ze školky • Ředitelský šuplík • Z českého dobového tisku • Střípky z historie Šumavy - Poslení cesta Kiliána Nowotného • Lyžařská sezona skončila • Co se čte u hasičů • Inzerce

MĚSÍČNÍK MĚSTA

ROČNÍK XX

KVĚTEN 2020

ZDARMA

www.zeleznaruda.cz

SLOVO STAROSTY

Milí sousedé,

je květen, začíná být krásné počasí a pandemie koronaviru, která tak zásadně změnila životy nás všech, je snad konečně pomalu na ústupu. Přinesla spoustu těžkostí, ale rovněž zážitků, na které budeme dlouho vzpomínat. Jedním z nich bylo zasedání železnorudského zastupitelstva na našem fotbalovém hřišti, které velmi zaujalo i celostátní média. Důležitější však je, že jsme na něm schválili nákup pozemku pod budovou bývalého Espresso. To jsme získali od státu za nejnižší možnou cenu, kterou určil znalecký posudek. Úplnou novinkou je, že tento prodej již schválilo Ministerstvo životního prostředí, a tak máme cestu k vybudování našeho náměstí po desetiletích čekání konečně otevřenou. Věříme, že až se na něm za čas sejdem, tak budeme na jednání zastupitelstva na hřišti vzpomínat s úsměvem.

Určitě jste také zaznamenali, že výstavba průtahu města pokračuje milovými kroky. Vše jde dle harmonogramu, termíny se dodržují. Teprve až teď, kdy stavbu můžeme pozorovat na vlastní oči, nám dochází, o jak impozantní projekt se jedná. A těšíme se na výsledek. Postupně opravujeme také naše náměstí, již začaly práce na třetí etapě jeho rekonstrukce. V této fázi bude opraven sjezd k domu čp. 133 včetně prostranství před hopsárnou Bublina a prodejnou Olioptik, a to včetně výstavby nových bezbariérových přístupů a doplnění veřejného osvětlení. Následovat budou ještě parkové úpravy na zelených plochách. Zahájili jsme rovněž rozsáhlou opravu povrchu ulice 1.máje, který je již mnoho let ve velmi špatném stavu. Tuto akci chceme mít hotovou ještě před zahájením letní sezony, která, jak jsme přesvědčeni, bude velmi silná. Zatím sice nevíme, zda k nám budou moci přijet i zahraniční turisté, ale očekáváme především tuzemce.

Stále také čekáme, jaká budou v létě omezení nařízená vládou a podle toho přizpůsobíme kulturní akce. Připravujeme program Železnorudských slavností, ale vše bude záležet na tom, zda budou povoleny hromadné akce.

Možná jste si všimli i dalších nových laviček, na které jsme pořádně pyšní. Jsou z kůrovcového městského dřeva a vyrobil je během letošní zimy a jara náš zaměstnanec Karel Matějka. Nestály nás v podstatě ani korunu, máme jich už 24 a ještě jich dalších 8 přibude.

Další novinkou jsou třeba knihobudky, kterými postupně vybavíme našich osm autobusových zastávek. První jsme instalovali k zastávce hotelu Ostrý. Stejně jako lavičky je vyrobil náš truhlář pan Matějka z městského dřeva a nádherně je vyzdobily děti ze ZŠ s paní učitelkou Červenou a paní Kučerovou z Infocentra. Moc jim děkujeme a vám všem přejeme příjemné čtení. Knížky pocházejí z veřejné sbírky a samozřejmě je můžete dovybavit i vy, pokud máte třeba nějakou knihu doma nazbyt nebo dvakrát.

Dovolte nám také připomenout významné výročí, které jsme před pár dny oslavili, a tím je 75 let od konce druhé světové války. Připomněli jsme si den, kdy byla Železná Ruda osvobozena americkou armádou. Měli jsme přichystanou velkou akci k oslavě konce války, ale pandemie

nám ji zhatila. Tak snad se to povede při dalším kulatém výročí. Letos to paradoxně přišlo do doby, kdy jsou uzavřené hranice s Německem. Ale možná o to silněji jsme si mohli uvědomit, že dnes už jsou našťastí vzájemné vztahy vynikající a že nám naši němečtí přátelé chybí. Těšíme se, až se budeme moci znovu navštěvovat. Věříme, že to bude již brzy. Stejně tak myslíme na naše přátele z partnerského města Aldeno ze severu Itálie.

Tím jsme se obloukem v závěru vrátili znovu ke koronaviru. Jsme na dobré cestě, ale vyhráno ještě není. Proto vás chceme všechny poprosit, abychom dodržovali pravidla a dočkali se co nejdříve uvolnění opatření a také otevření hranic. Ještě bychom moc rádi poděkovali Plzeňskému kraji a našemu sousedovi Jiřímu Heckelovi z Hojsovy Stráže, od nichž jsme získali darem respirátory, roušky a další pomůcky, které jsme mohli rozdělit seniorům a všem pracovníkům v první linii. A také znovu a moc děkujeme všem dobrovolníkům, kteří různými způsoby pomáhají ostatním.

Vydržme, už brzy bude opět dobře. Snad vám k lepší náladě pomůže i četba našeho zpravodaje a dobré zprávy o tom, jak se postupnými krůčky daří naší Rudu posouvat kupředu.

Pokud chcete být aktuálně informováni o dění v Železné Rudě, sledujte oficiální facebookové stránky města (www.facebook.com/mestoZeleznaRuda) a buďte registrováni v městském mobilním rozhlasu (www.ZeleznaRuda.mobilninrozhlas.cz). Zároveň prosím pamatujte, že v případě potřeby se na nás můžete kdykoli obrátit na mail:

starosta@zeleznaruda.cz či mistostarosta@zeleznaruda.cz nebo na telefon: 724 181 624. Jsme zde pro vás.

S úctou a přáním všeho dobrého,

Filip Smola, starosta města

Petr Najman a Filip Brož, místostarostové

foto – město ŽR

Informace z radnice

USNESENÍ č. 12 z veřejného zasedání Zastupitelstva města Železná Ruda dne 15. 4. 2020

(zkrácená verze, plné znění najdete na www.zeleznaruda.cz)

Přítomni: pp. Mareš, Brož F., Smola, Najman P., Grund, Brož R., Částka, Greiner, Papež, Najman J.

Nepřítomni: - Omluveni: Šneberger, Horek, Chalupský

12/319 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje nákup pozemků stp. č. 152/1 a p. č. 692/1 v k. ú. Železná Ruda od ČR -UZSVM za cenu 630.000,-Kč. Předmětná kupní smlouva je přílohou č. 1 u zápisu z dnešního zasedání.

Pro: 9 Proti: - Zdržel se: p. Greiner

12/320 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje prodej vozidla MULTICAR ve prospěch pana Miloslava Děkana, ... za cenu 65.000,- Kč vč. DPH.

Pro: 10 Proti: - Zdržel se: -

12/321 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje rozpočtové opatření č. 3, dle přílohy č. 2 u zápisu z dnešního zasedání.

Pro: 10 Proti: - Zdržel se: -

12/322 - Zastupitelstvo města Železná Ruda schvaluje Dodatek č. 3 ke smlouvě o dílo se společností PRIMA, a.s. se sídlem Raisova 1004, 386 47 Strakonice, IČ: 47239743, na zhotovení Hasičské stanice Železná Ruda, dle přílohy č. 3 u zápisu z dnešního zasedání.

Pro: 10 Proti: - Zdržel se: -

filip brož

foto – město ŽR

Vážení zástupci železnorudských spolků,

jednou ze zásadních priorit současného vedení města je podpora aktivní činnosti spolkových organizací působících v našem městě. Srdečně děkujeme všem, kteří se na organizaci a vedení spolků podílí, nezištně pracují pro ostatní a v mnohých případech budují lepší jméno našeho města. Abychom dokázali dostatečně docenit vaše úsilí, rádi bychom se o vaši činnost dozvěděli více. Dovolujeme si vás proto požádat o stručnou zprávu o stavu a činnosti vašeho spolku. V příloze naleznete osnovu s jednoduchými body a prosíme o jejich zodpovězení. Pokud budete chtít zprávu jakkoli doplnit a poskytnout nám tak více detailnějších informací, budeme rádi. Vaše zpráva rovněž poslouží jako jeden z podkladů pro další přerozdělení příspěvků města na spolkovou činnost, kterými se budeme zabývat na následujícím veřejném zasedání zastupitelstva města.

Kvůli pandemii koronaviru a opatřením, která byla přijata v rámci nouzového stavu, došlo k významnému výpadku příjmů městského rozpočtu. Citelný je zejména výpadek daně z hazardních her a sdílených daní, zejména DPH a poplatků z pobytu. Každým dnem přicházíme přibližně o 150 tisíc korun, takže máme omezené možnosti, přesto však je pro nás podpora spolkové činnosti velmi důležitá. Plánovali jsme, že budeme každým rokem navýšovat celkovou výši příspěvku. Vzhledem k výjimečné situaci v letošním roce však musíme šetřit a bohužel i na této položce. Celková výše příspěvku nemůže dosahovat takové výše, které bychom si všichni přáli. Věříme, že vám tato, byť omezená pomoc, poslouží pro udržení vašich činností a doufáme, že v následujících letech vám budeme moci výpadek finančních prostředků vynahradit.

Výzva města Železná Ruda

Město Železná Ruda podpoří v roce 2020 své výjimečné talenty. Vyzýváme zájemce o podporu, aby nám zaslali své žádosti.

Do žádosti, prosíme, uveďte:

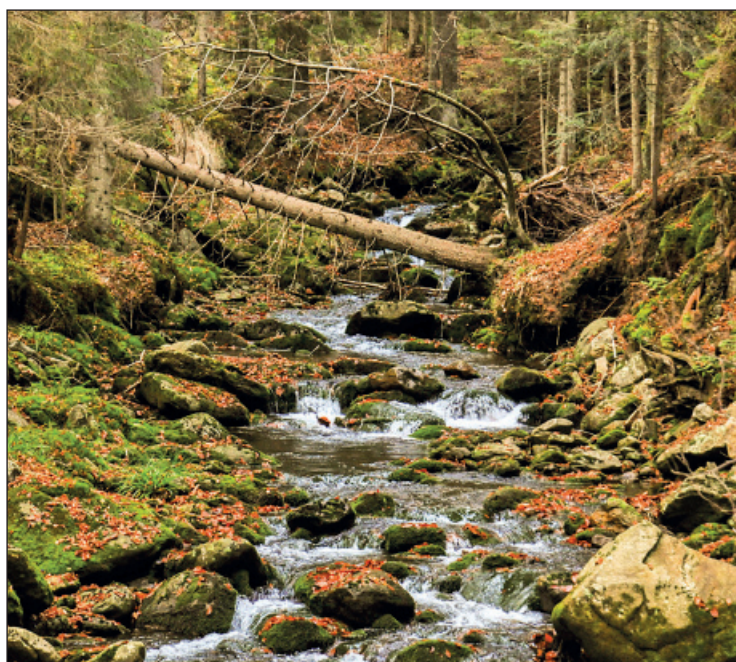
- Jméno a příjmení žadatele
- Rok narození
- Kontaktní informace
- Odvětví, ve kterém vy, nebo Vaše dítě vynikáte
- Dosažené úspěchy v roce 2019
- Způsoby reprezentace a propagace našeho města v uplynulém roce
- Náklady vynaložené na provozování aktivity v roce 2019
- Plán na rok 2020

Abychom mohli vaši žádost zodpovědně vyhodnotit, prosíme o její dodání nejpozději do 30. 6. 2020 na mailovou adresu: muruda@zeleznaruda.cz.

Jednotný formulář je ke stažení na www.zeleznaruda.cz (sekce „Formuláře pro podání“).

Mnohokrát děkujeme za vaši činnost a spolupráci.

Vaše vedení města Železná Ruda

Zprávičky ze školky

Měsíc uplynul jako voda a školkou bohužel stále ještě nezní dětský smích. Od pondělí 20. dubna 2020 byla po dohodě vedení školy se zřizovatelem naše mateřská škola uzavřena do odvolání. Čeká se, jak se situace s epidemií COVID19 bude vyvíjet.

Mezitím, co se čeká na znovuootevření provozu i s dětmi, všichni pedagogičtí i provozní zaměstnanci pokračují v různých aktivitách připravujících prostředí pro děti. Paní uklízečka denně postupně čistí prostory a vybavení tříd, šaten, chodeb atd. Školka už září, jak diamant. Paní učitelky využívají tento čas k dopisování různých restů v administrativních činnostech, na které v době, když se naplno věnují dětem, nezbývá mnoho prostoru. Na děti čeká překvapení v podobě nové výzdoby tříd i chodeb, či nových herních prvků pro jejich další rozvoj schopností a dovedností.

Paní učitelky jsou nadále ve spojení s dětmi i rodiči díky technickým možnostem současné doby a to formou aplikace WhatsApp. Děti ze třídy Broučci dostávají od svých učitelek pravidelně jednou týdně dva úkoly a zasílají splnění na emailovou adresu školy ke kontrole. Úkoly jsou směřovány k rozvíjení potřebných dovedností před nástupem do 1. třídy základní školy

a zároveň slouží ke zpětné vazbě učitelkám diagnostickým účelům vývoje jednotlivých dětí.

Zápis do školy i do školky proběhl online formou. Je to poprvé, kdy letošní budoucí prvňáci si neprožili zápis jako přechodový rituál mezi školkou a školou. Moc se na něj těšili, ale nedá se nic dělat, život jde dál a určitě na ně čekají další zajímavé chvíle.

Přeji nám všem hodně zdraví a pohody a brzký návrat do kolejí podle představ a potřeb každého z nás. Snad za měsíc už budeme moci přijít za vámi s příspěvkem o dění ve školce i s dětmi. Paní učitelky se na ně už moc těší.

*Za MŠ zapsala
Monika Najmanová,
foto – archiv MŠ*

Ředitelský šuplík

Květnový šuplík bude určitě jeden z nejkrásnějších, jaký jsem kdy psal. Od 11. března je minimálně do 11. května škola bez žáků. Není bez života. Během uplynulých dvou měsíců školu obýdla vojenská jednotka Armády ČR, která hlídá státní hranice.

V sekretariátu školy je neustále pilno. Hospodářka školy připravila desítky tiskopisů na ošetrovné, zpracovávala čtvrtletní uzávěrku a zabývala se dalšími hospodářskými záležitostmi školy.

Ve školní kuchyni vaří pro naše seniory a pan školník Vít Hájek rozváží obědy ostatním starším občanům školním mikrobusem. Pedagogický sbor stále připravuje podklady dálkového učení pro své žáky a také se chystá na zahájení vzdělávacích kurzů na přijímací zkoušky pro deváťáky od 11. května. Velký úkol pro učitele školy je částečné otevření výuky pro žáky I. stupně podle velmi přísných hygienických pravidel od 25. května 2020. Všichni se těšíme na lepší časy a normální provoz školy.

Pevné zdraví všem přeje

*Ctirad Drahorád, ředitel školy,
foto – archiv ŽŠ*

Základní škola Karla Klostermanna nabízí pracovní místo pro asistenta pedagoga

Požadujeme středoškolské vzdělání, bezúhonnost, samostatnost, ochotu pracovat s dětmi a učit se novým věcem

Bližší informace poskytne sekretariát školy – tel.: 376 397 024!

P. Antonín Prokeš – 100. výročí narození

Další skutečnosti ze života tohoto kněze se mě otevřely při nedávném setkání s jedním známým, který mě upozornil na dokument, kde se také o P. Antonínovi píše.

Je to Obecní kronika obce Čížová na Písecku a několik poznámek v ní se týká našeho milého kněze.

V roce 1947, snímek 62 o něm říká:

„1. dubna odchází po sedmiletém působení kaplan Antonín Vobr za faráře na Bílou Hůrku. Za něho nastupuje Antonín Prokeš, který přichází ze Sušice.“

A pak z roku 1950, snímek 78 uvádí:

„17. září odešel mladý kaplan Antonín Prokeš, rodák ze Sušice, obávaje se vyšetřování za přečtení pastýřského listu. Neuváživ následky, pokusil se přejít hranice. Byl však na samých hranicích postřelen a dopraven zpět. Za tento čin odsouzen k 10 letům vězení. Prokeš byl velmi oblíben, neboť vynikal velkým organizačním talentem. Za něho nastoupil na zdejší kaplanku na krátký čas pater Trpák.“

K tomu přidám několik vět na vysvětlení. Po kněžském vysvěcení v Klatovech 6. 8. 1944

začal totiž P. Antonín působit jako kaplan nejprve v Sušici a první ukázka z čížovské kroniky správně říká, odkud do Čížova přišel. Ale v roce 1950 si kronikář ta slova „...přichází ze Sušice“ vysvětlil trochu jinak a napsal, že P. Ant. Prokeš je rodákem ze Sušice.

Z článku, který o tomto knězi vyšel před měsícem, víme, že se narodil 31. 5. 1920 v Polné na Vysočině, takže byl rodákem tohoto městečka blízko Jihlavy. A teprve o pár let později se rodina přestěhovala do Klatov.

Před časem se také vyskytly domněnky, že desetiletý trest byl snad P. Antonínovi zkrácen. Ale bohužel není tomu tak. Byl propuštěn na základě amnestie, ke které došlo z rozhodnutí prezidenta a vlády ČSR ze dne 9. května 1960. V dokumentech nalezených na půdě fary v Železně Rudě je také složka ze 7. 1. 1971, v níž P. Antonín Prokeš zřejmě pro StB vyplňoval dotazník, či jakési stručné curriculum vitae (o rodičích, o sourozencích, o jeho příbuzných v zahraničí atd.). A tam se vlastně nachází i doklad o tom, že ve vězení opravdu strávil celých 10 let.

Lidmila Kováčsová, kostelnice

Městská knihovna Železná Ruda

88 000 Kč do knihovny!

Na podzim loňského roku proběhlo školení knihovníků v Městské knihovně Klatovy. Jedním z bodů tohoto školení bylo i upozornění, že Ministerstvo kultury vyhlásilo další ročník příjmu žádostí o dotace. Tehdy byla polovi-

na října, projekty se měly odevzdat do desátého prosince. Nejprve bylo nutné zajistit povolení od zaměstnavatele, aby vůbec mohl být projekt podán. Zaměstnavatel, respektive zřizovatel, se totiž podílí na konečném financování projektu třiceti procenty, zbývajících 70 % hradí Ministerstvo kultury (pokud samozřejmě projekt schválí).

Knihovnice si mohou vybrat ze dvou dotačních programů: K21 (Knihovna 21. století) a VISK 3 (Veřejné informační služby knihoven, podprogram 3). Vybrala jsem si VISK 3, který se zaměřuje na vybavení knihoven z technické stránky. Bohužel na to, co se v knihovně využívá nejvíce, tedy knihy a nábytek, se dotace shánějí těžko. I když o přísun knih do knihovny zdarma se stará projekt Česká knihovna, který také již několik let využíváme.

Cílem mého projektu byl nejprve projektor s plátnem, ale byla jsem upozorněna na to, že existují interaktivní tabule, které svojí funkcí nejen projektor s plátnem hravě nahradí, ale mají i další moderní funkce navíc, včetně toho, že se na ně dá psát. Což mě nadchlo, protože pořádám v knihovně hodně hravých akcí pro děti a tuto stránku tabule bychom určitě využili. Dostala jsem také radu ohledně konkrétního modelu tabule a už jsem mohla psát. Nedělala jsem ale projekt sama. O vyplnění údajů o zaměstnavateli a o finanční stránku projektu se postarala paní Lucie Hejtmánková ze stavebního úřadu, za což jí velmi děkuji. Ráda bych také poděkovala Městu Železná Ruda za doplacení zbylých třiceti procent projektu.

Po odeslání všech náležitostí projektu v řádném termínu už nezbylo nic jiného, než čekat, zda Ministerstvo kultury žádost schválí. Na konci března letošního roku jsme se dozvěděli radostnou zprávu, že náš projekt byl

schválen a budou nám zaslány finance v plné výši, o kterou jsme usilovali (88 000 Kč). Ministerstvo kultury ne vždy projektantům vyhoví a schválí třeba jen část financí, o které se žádá.

Do konce tohoto roku je tedy prostor pro koupi a instalaci nové interaktivní tabule, kterou jak doufám, hojně využijeme!

Co se týká provozu knihovny, tak ta zůstává i nadále uzavřena. V současné době (psáno 5. 5. 2020) je základní škola uzavřena nejen pro žáky, ale i pro veřejnost. Knihovna bude pravděpodobně v provozu současně s otevřením školy a zejména tedy školky. Děkuji tímto za pochopení.

S otevřením knihovny nás však čekají určitá opatření (inspirovala jsem se nařízením, které mi přišlo z knihovny v Nýrsku):

- 1) Vstup pouze se zakrytím nosu a úst a po dezinfekci rukou.
- 2) Vstup pouze po vyzvání.
- 3) Veřejný internet mimo provoz.
- 4) Volný pohyb po knihovně zakázán.

K bodu číslo 4: Listování v knihách není v současné době doporučováno (jde o zdraví všech), proto bych Vás ráda poprosila, abyste si zatím nastudovali on-line katalog na stránkách knihovny: www.knihovnaruda.cz (v pravé části stránky). Zde si můžete knihy vyhledat, máte zde i Vaše čtenářské konto, do kterého se můžete přihlásit a podívat se na seznam Vámi přečtené literatury.

Vybrané knihy mi pak můžete nadiktovat do telefonu, nebo lépe poslat e-mailem (knihovnaruda@tiscali.cz). Já Vám potom „balíček“ připravím, a tím se urychlí pohyb v knihovně, čímž se zabrání shlukování lidí u knih. Nebo Vám knihy vyberu sama. Stačí napsat jen e-mail, kdy knihovnu navštívíte, aby byl „balíček s překvapením“ připraven. Konkrétní opatření budou upřesněna S OTEVŘENÍM KNIHOVNY. Není to natrvalo, zatím jen vyzkoušíme, jak to půjde. Přece jen - knihy jdou z ruky do ruky, takže musíme být opatrní, nic se nesmí podcenit.

*Aneta Šárka Soukupová,
knihovnice*

Co se čte ... u hasičů

V květnu svoji četbu představí profesionální hasiči ze Železné Rudy - podporučík Patrik Soukup, velitel požární stanice ŽR, směna C - nadpraporčík Dušan Waldmann a nadstrážmistr Michal Škarda.

1) Kolik knih přečtete za rok?

P. S.: 4 - 5

D. W.: Tak kolem dvaceti.

M. Š.: 2

2) Volnočasové aktivity jsou nyní omezeny.

Čtete v této době více, než obvykle?

P. S.: Ne.

D. W.: Neřekl bych.

M. Š.: Ne.

3) Věnujete se četbě i ve volnějších chvílích v práci (např. čtením zákonů a vyhlášek)?

P. S.: Je to součástí mé pracovní náplně, takže ano.

D. W.: Jen co je nezbytné pro výkon služby.

M. Š.: Vůbec. Jen to nejnutnější. Když už čtu, tak v klidu.

4) Váš oblíbený autor?

P. S.: Ota Pavel, Rudolf Kalčík, E. M. Remarque.

D. W.: Reinhold Messner, Karel Klostermann, prof. Erazim Kohák - ten bohužel nedávno zemřel...

M. Š.: Nevím.

5) Jaký žánr čtete nejraději?

P. S.: Odbornou literaturu.

D. W.: Mám rád knihy z prostředí hor nebo oceánu... třeba o Bretani mám hodně knížek...

M. Š.: Vše.

6) Četl jste více v mládí, nebo až teď v dospělosti?

P. S.: Je to asi vyrovnané.

D. W.: Asi teď čtu více...

M. Š.: V dospělosti.

7) Vaše nejoblíbenější kniha?

P. S.: Ota Pavel - Jak jsem potkal ryby.

D. W.: Reinhold Messner - Třináct zrcadel mé duše.

M. Š.: Nemám žádnou nejoblíbenější.

8) Čtete rádi knihy s hasičskou tematikou?

P. S.: Určitě ano. Dostávám je darem od manželky.

D. W.: Asi jsem nikdy žádnou nečetl...

M. Š.: Ne.

9) Kniha, která Vás v poslední době zaujala a proč?

P. S.: Mattias Edvardsson - Skoro normální rodina. Velice poutavý děj a tři pohledy (otcův, matčin a dceřin) na jeden velký průšvih.

D. W.: Jednoznačně Gunnar Gunnarsson - Advent. Útlá knížečka s velkým filozofickým přesahem... existuje i jako audiokniha ve skvělém načtení Jana Hartla.

M. Š.: Šumavské tajemství nacistů.

10) Navštěvujete knihovnu nebo si knihy spíše kupujete?

P. S.: Dostávám je darem.

D. W.: Z 95 % kupuji (nové i antikvariát).

M. Š.: Mám svoji zásobu.

11) Kniha, kterou máte nyní rozečtenou:

P. S.: Momentálně žádnou.

D. W.: Eric L. Haney: Delta Force.

M. Š.: Šumavské tajemství nacistů.

12) Kniha, kterou byste momentálně doporučil ostatním:

P. S.: Roman Kutálek - Hasiči.

D. W.: Alexandra Alvarová: Průmysl lži. O tom, že ne všechno, co je na internetu, je pravda...

M. Š.: Jan Kaše - Šumavské tajemství nacistů.

13) Dáváte přednost večernímu sledování TV či PC nebo si raději čtete?

P. S.: PC.

D. W.: Nejraději mám rádio a za poslední roky jsem si hodně oblíbil audioknihy.

M. Š.: Po deseti minutách usínám u TV.

14) Četl jste, čtete nebo budete číst svým dětem před spaním? Co konkrétně?

P. S.: Ano, četl jsem a čtu. Dcera si sama vybírá. Nejvíce ale čteme pohádky a logopedii.

D. W.: Já mám jenom psa, teda fenku, a ta dává přednost kusu buřty...

M. Š.: Ne.

15) Četli Vám rodiče nebo prarodiče před spaním?

P. S.: Nepamatuji si.

D. W.: Myslím, že ano.

M. Š.: Občas.

16) Jaký vztah jste měl k povinné literatuře na střední škole?

P. S.: Velmi mě bavila. Nejraději jsem měl tu s válečnou tematikou.

D. W.: Spíše kladný, byla to hlavně klasika, Remarquea čtu rád dodnes.

M. Š.: „Voprůz“.

17) Váš oblíbený knižní hrdina:

P. S.: Otto Popper.

D. W.: Nemám žádného extra favorita...

M. Š.: Žádný.

18) Ovlivnila Vás nějaká kniha do té míry, že jste podle ní zvolil své povolání?

P. S.: Ne.

D. W.: Určitě ne.

M. Š.: Ne.

Aneta Šárka Soukupová,
knihovnice

Vážení čtenáři,

za uplynulé dva měsíce se toho hodně změnilo. Protože přišel corona-virus a vzhledem k tomu, že sdílíme společné prostory se stanicí HZS, museli jsme přejít do režimového opatření. A protože už přes rok probíhá stavba a rekonstrukce naší stanice, tak už tak složité podmínky pro naši činnost se ještě ztížily. Nyní vozidla stojí mimo garáže a celá zbrojnice je vystěhovaná do plechových kontejnerů. Nicméně stavba pokračuje zdařilým tempem a už se všichni těšíme, že po 45 letech od stavby původní budovy budeme mít moderní zázemí s dostatečným prostorem.

Za duben a květen 2020 jsme zasahovali u těchto dvou událostí:

22. 4. 2020 – K možnému požáru jsme vyjžděli do panelového domu v ul. 1. máje s cisternou Tatra Terno a automobilovým žebříkem Mercedes AZ30 společně se stanicí HZS Železná Ruda. V pátém nadzemním podlaží byla zakouřená chodba a sepnutý požární hlásič. Byl proveden průzkum bytů, půdy, sklepa, výtahové šachty i stupaček, ale nikde se zdroj zakouření nepodařilo najít. Jednotky se tedy vrátily a událost byla vyhodnocena jako planý poplach.

27. 4. 2020 – Pozdě odpoledne jsme vyjeli k požáru vyvážecího traktoru do lesa mezi Pancířem a Pamferovou Hutí. Cesta lesem na místo požáru byla poměrně náročná a vyježděná pouze těmito těžkými stroji. Při našem příjezdu společně se stanicí HZS Železná Ruda byla vyvážedka celá v plamenech a docházelo k explozím pneumatik a k drobnému rozšíření na okolní porost a stromy. Požár byl uhašen pomocí dvou proudů a s použitím pěnidla pro zvýšení hasebního účinku. Na místě dále zasahovaly JSDH NP Šumava a JSDH Hojsova Stráž.

Filip Brož

Z českého dobového tisku

Na Špičáku

Národní Politika, 23. 8. 1900, č. 232

Nymburský právník JUDr. Viktor Alois Tangl (1844–1900), rodák z Lysé nad Labem, koupil kolem r. 1890 letní vilu botanika prof. Adolfa Weisse (1837–1894), vlastníka rozsáhlých pozemků na železnorudském Špičáku. Tady dr. Tangl hodlal léčit své dlouhodobé zdravotní problémy se srdcem. V r. 1899 přikoupil od brá Rixiů hotel Rixi (dokončen v r. 1892) s několika k němu přilehlými nemovitostmi a pozemky. Okolí hotelu Rixi a Weissovy vily v krátké době klatovský umělecký zahradník Ed. Stuna začal přetvářet na „české vzdušné lázně“. Částečná přestavba hotelu měla navodit atmosféru „švýcarských penzionů“. Jeho smělé plány v plném rozsahu nebyly nikdy ale realizovány. Dne 30. května 1900 v 18 hod. dr. Tangl ve věku 56 let umírá. Pohřeb se konal v pátek 1. června, z Weissovy vily čp. 91; pohřben je na hřbitově v Žel. Rudě. Zanechal po sobě 3 děti a manželku, roz. Strikovou, v té době již poměrně známou hudební virtuosku s uměleckým pseudonymem Lolly Tanglová-Striková.

Národní politika byla tehdy nejprodávanejší český deník (1883–1945). Jeho přímým předchůdcem byla „Česká politika“, resp. samostatná příloha deníku Politik. Redakce N. P. označovala svůj deník jako „nepolitický list“.

Z půvabného zátiší na šumavském Špičáku letos více než kdy dříve ozývají se zvěsti, kterak se tam našim letním osadníkům dobře daří. Úbočí Špičáku jest oživeno – denně přicházejí noví hosté, aby tu delší nebo kratší dobu letní prázdné příjemně strávili.

Osada vznikla právě před čtvrtí století. Při stavbě dráhy plzeňsko-eisensteinské bylo třeba prokopati horu Špičák. Podnikatel stavby Jan Šebek a jeho plnomocník inženýr Petrlák usadil zde několik set dělníků s příslušným počtem inženýrů a úředníků. Na místě příhodněm zbudovány dva dlouhé baráky, v nichž pracovníci ubytováni. Kupec z Volyně, Jan Prokop roku 1875 převzal zásobování této stavební osady potravinami, a když dlouhý železniční průkop byl hotov, vozba počala a dělnictvo s úřednictvem se rozcházelo, zůstal Prokop na Špičáku a ze své kantýny zřídil roku 1878 penzionát, který záhy dobrého jména nabyl. Obě budovy, od podnikatelstva stavby převzaté, dal přiměřeně vypravit, a když hostí rok za rokem přibývalo a místnosti pro ně nepostačovaly, vystavěl r. 1883 budovu třetí z cihel, první to moderní vilu na Špičáku.

Avšak osadníků přibývalo a „otec Prokop“ býval často v nesnázích o náležité ubytování. Tomu chtěli pomoci bratři Rixiové z Prahy, kteří roku 1890 počali na Špičáku stavěti rozsáhlý třípatrový hotel, který r. 1892 byl otevřen. Po několika pokusech s různými nájemci ujal hotel jako nájemce Prokop roku 1896 a spravoval oba závody, svůj vlastní i najatý po tři roky.

Mezi četnými osadníky, kteří přirozenými vzdušnými láznemi na Špičáku zotavení hledali a našli, býval také nymburský advokát dr. Alois Viktor Tangl, který po několikerém pobytu tou měrou si Špičák oblíbil, že umínil si usaditi se tam s rodinou svou trvale, i koupil roku 1899 „hotel Rixy“ a několik usedlostí, čímž se stal vlastníkem rozsáhlých lesů a rolí s lučinami, na nichž roztroušeny útulné chaloupky a budovy hospodářské.

Značným nákladem dal dr. Tangl hotel s příslušenstvím upravití způsobem, který všelijakým požadavkům pohodlných osadníků plnou měrou vyhovuje. Avšak obětavý podnikatel nedočkal se již ovoce svého snažení, neboť právě když chystal otevření letošní sezony, rozemohl se neduhem srdečním a nedovršiv ani 56. rok věku svého, skončil dne 30. května 1900.

Zůstaveného díla uchopila se energicky ovdovělá paní L. Tanglová a dne 2. června hotel svůj otevřela. Toho dne dostavili se první hosté, kroužek pražského „Hlaholu“. Z obou verand a oken hotelu jest nejváb-

Hotel Rixi

nější vyhlídka do pestrého údolí eisensteinského a na okolní vrchy, za jasna objevují se v dáli i obrysy Alp tyrolských a solnohradských, co našim „Hlaholistům“ ovšem nemálo se líbilo. Za pražským sborem pěveckým dostavili se hosté jiní a koncem července byly oba penzionáty, starší Prokopův a nový Tanglův obsazeny. Někteří letní osadníci jsou také ubytováni v pěti villách, jež prodloužením desetiletí v sousedství obou penzionátů byly zbudovány.

Před pěti lety v hotelu Rixy byla zřízena pošta a letos, dne 24. července, otevřena tam stanice telegrafní. Frekvence na poště a telegrafu je hojná, slečna expeditorka a spolu telegrafistka má po celý den málo oddechu. K usnadnění, spoje s nádražím pod Špičákem jest pohotově několik párů koní s omnibusey, kočáry a vozy nákladními. Hosté milující větší míru pohodlí, používají k delším výletům dopravy koňským spřežením. Cílem takových výletů bývá Rabenstein, Javor, Falkenstein, Roklan, Hora Jezerní. Blíže půvabná místa, na které naši osadníci rádi pěšky putují, jsou obě jezera, Černé a Čertovo, slapy jezerní u myslivny, zámek Debrník blíž „Velké jedle“, táhlý vrch Pancíř, Eisenstrass (kromě Božího Daru rudohorského nejvýše položené město v Čechách), Eisenstein, Alžbětín se skelnými hutěmi aj. A nasytí-li se hosté těmito výlety, prodlívají rádi ve vysokých lesích, útulek na Špičáku obklopujících neb na slunné stráni, kterou vrchní ředitel p. dr. Mattuš svým Meranem nazval; nebo jdou mezi skalky, kde lávky a stolečky jsou upraveny k posezení, neb na pažit k myslivně, kde slečna lesního poslouží čerstvým mlékem – slovem: na Špičáku a nejbližším okolí je tolik utěšených míst, že každý den na jiném příjemně se může prozáhat. Inu, práce přiměřená člověka sílí, povznáší, lidstvo k vzestupu vede; avšak občasná prázdení a zahálka také není k zahoezení. Zvláště trávil-li se na místech tak rozkošných, jako je náš milý Špičák!

A skutečně tu nedělají nic ani ti pilní snaživci, kteří sem přišli se osvěžit v úmyslu, že alespoň ve dnech deštivých něco pracovat budou. I kdepak by se vzala nálada k vážné práci!? Hrají si zde mladí i starší. Paní Tanglová dala zříditi před hotelem svým lawn tennis, na němž prohánějí se mladé dívky se starými dvorními rady za vedení lázeňského lékaře p. dr. Wassermanna, který zde nemá příležitost k osvědčení své praxe, neboť nikomu nechce se zde stonat. Hosté ze sousedního penzionátu Prokopova obcházejí kolem a povídají si, jaká to duchaprázdná zábava to honění za míči lawn tennisu, i jdou pak do velké jídelny nebo na záhroben ke stolům a zasednou k duchaplné dardě nebo mariáši. A tu zase obcházejí hosté z hotelu Tanglova a šeptají si, jak mohou lidé jinak zcela slušní vydržet po několik hodin sedět při kartách a obdivovat starého Prokopa, kterak mrštně karty míchá, jen mu to v prstech šustí.

Dokončení ze strany 7

Z českého dobového tisku

A tak i zde „každý pták své hnízdo chválí“, ale všichni ti milí letní osadníci na Špičáku v tom se shodují, že prázdné chvíle netrávené na vycházkách a při jídle nějakou hračkou ukrátit třeba. A přirozeně volí každý hračku dle svého vkusu. Tak pak jim to nekazte a nevytýkejte, vy mrzouti, kteří hrát si nechcete nebo neumíte!

Tu přišel také jeden takový mrzout, jinak milý soudruh v povolání a chtěl vidět „ten šumavský prales“.

„No, což jste ho neviděl na cestě k Čertovu jezeru, kde leží ty staré zetlelé kmeny, z nichž nové stromy vyrůstají?“ praví mu kdosi.

„Ah tak, to je tedy ten prales! A což tuhle ty střepiny lahví a talířů, ty pomaštěné kusy novin a jiných papírů – patří také ke známým pralesa?“ vtipně se táže kolega.

„Arciže“ – zní přesvědčivá odpověď „to přece víte, že pralesy probíhají všelijací divoši a ti ničí a hubí všechny vymoženosti kultury a průmyslu. Zde u Prokopa a u Tanglů zdržuje se jich několik, trhají noviny, utloukají krky šampaňskému i mělnickému a pohazují odpadky v lese. Jsouce dopadeni, vymlouvají se, že se tomu naučili od kulturních lidí v Krči, Chuchli a Šárce.“

Kolega vzal ten výklad na vědomí a odcházejce, zjistil, že se mu v těch hvozdech na Špičáku přece jen líbí a že přijde zase. Tedy – na shledanou!

Josef Růžička, Plzeň

STŘÍPKY Z HISTORIE ŠUMAVY

Poslední cesta Kiliána Nowotného – „Krále Šumavy“

Kde jsou bílá kvítka, tam nešlap! Jdi po místech, kde jsou modrá, ta tě dovedou přes močály až k hranici. To slýchal malý Kilián od svého otce, zdejšího pašeráka. V rodě Nowotných byl tehdy devítiletý chlapec již čtvrtou generací, která se zde na šumavských Pláních živila pašováním. Na svět přišel za mrazivého počasí dne 1. 12. 1905 jako poslední z pěti dětí rodiny Nowotných. Jeho rodným místem byla chalupa v Pláních s číslem 88 na české straně Šumavy. Časem získal Kilián znalosti svého otce a to výbornou fyzickou zdatnost, odolnost, znalost přírody a krajiny na obou stranách Šumavy. Do školy chodil v Kaltenbachu a řeznickému řemeslu se vyučil ve Vimperku. Vojnu si prožil v Českých Budějovicích u 1. Pěšího pluku Mistra Jana Husa. V roce 1935 se oženil s Teresíí Pfeifferovou. Za trvání první republiky se mu narodily dvě dcery, Helga a Elma. V období fašizace pohraničí ani později za války nebyl členem žádné politické strany nebo podobného hnutí, a to ani z donucení jako někteří jeho sousedé. V roce 1940 byl jako říšský občan povolán do armády Německa. Narukoval k německé Kriegsmarine. V únoru 1943 Britové poslali tzv. minolovku, na které sloužil Kilián ke dnu, ale podle vyprávění se v ledové vodě dokázal 6 hodin udržet při životě, než byl zachráněn britskými námořníky. Toto tvrzení je absurdní, protože by to žádný člověk nepřežil. Pravdou však je, že jako válečný zajatec byl nejprve vězněn na britských ostrovech a po konci 2. Světové války v polovině roku 1945 převezen na francouzské území do pevnosti Saint-Nazaire. Odtud se mu podařilo utéci a po dlouhých, zejména nočních pochodech se ocitl v horním Bavorsku, kde zůstal. Do Čech se oficiálně nevrátil a nestal se tak účastníkem odsunu. Usadil se nedaleko českých hranic v městečku Röhrnbach a v roce 1946 se setkal s manželkou a oběma dcerami vysídlenými z Čech. Je i pravděpodobné, že z bývalého

domova na Pláních přenesl i převezl část zařízení. Po usazení v nové domovině se snažil oživit své „řemeslo“. Sortiment se změnil a do válkou zničeného Německa pašoval celé kolekce šicích jehel, součástek do šicích strojů, umělé sladidlo, dámské střevíce, nitě, hřebeny, koření, cukroví a zapalovače. Nejvíce však cigarety a cigaretové papírky. Do Čech nosil dámské punčochy nylonky. Zároveň si v novém bydlišti otevřel obchod se dřevem; to rozvážel vlastním autem. Později přistavěl k domku i truhlářskou dílnu a narodil se mu dlouho očekávaný syn. V roce 1948 si Kilián vybral pro své záměry plukovník Telecky, Čechoameričan, velitel americké CIC pro oblast Severního Bavorska. Dohodli se na spolupráci. Skutečností je, že Kilián v období po únoru 1948 do května 1950 převedl za hranice velmi mnoho lidí. Některé zdarma, snad ze sympatií, ale většinou za velmi slušné peníze, tak jako ostatní převaděči, ale nikdy zbraně neužil a nikoho nikdy

nezabil ani nezranil. Někdy přechody se zpravodajským posláním spojoval se svým soukromým pašováním. Američané to věděli a tolerovali mu to. Soukromé cesty přes obě strany hranice vykonával Kilián buď sám, nebo v doprovodu s Otto Grabmüllerem, s kterým se znal z Kaltenbachu a někdy se svým synovcem Alfredem Nowotným. Osoby, které měl Kilián převést za hranice, nejdříve ve vnitrozemí vyhledal redaktor Pek z Vimperku a přivezl je na dohodnuté místo nebo do svého domku v Hrabčicích za Vimperkem. Poté se s nimi Kilián vydal na cestu do Německa. Zároveň si připravil zboží k pašování.

Při chůzi v terénu měl Kilián neobyčejný vrozený pud a tušení, doslova dar od Boha. A i přes neúspěch při přechodu Teplé Vltavy pod Františkovem se nenašel na Šumavě nikdo takový, kdo by se mu alespoň vyrovnal.

Příkladem cesty, kterou uskutečnil Kilián z Čech do Německa sám, byl doprovod Elišky Haškové, babičky později známé Elišky Haškové-Coolidge. Tehdy už byla za hranicemi celá její rodina, syn Dr. Josef Hašek a dvě její vnoučata. Zůstala sama. Majetek v Praze byl rodině zabaven a ponechán jim byl zámek včetně polností v Kundratcích u Hartmanic. Za této situace bylo jasné, že samotná žena nedokáže splnit předepsané zemědělské dodávky. Byla odsouzena k 3 měsícům vězení a pokutě 100 tisíc korun. Odjela do Vimperka, kde její sestřenice vlastnila hotel „U Zlaté hvězdy“. Chtěla tím získat čas, aby našla v pohraničí cestu za svou rodinou na západ. Na konci dubna 1949 už byla pevně rozhodnuta opustit Československo. Vimperský taxikář ji odvezl do Lipky a tady na ni čekal Turek a Kilián. Odjeli do Swaiglovy Lady, tam vystoupili a o zavazadla se podělili oba muži, kteří ji doprovázeli. Směr dalšího postupu už určoval neomylný znalec této krajiny a prostředí Kilián Nowotny. Eliška Hašková podnikla za svou rodinou nejnamáhavější pouť svého života. Procházeli lesem, po kraji luk, rašeliníšť a močálů se zbytky sněhu. A to všechno ve tmě. Teprve po osmi hodinách se skupina ocitla za českou hranicí na německé půdě. Byla volná, ale ironií osudu v Německu, které ji v roce 1942 popravilo manžela. Do Ameriky za rodinou se dostala později.

A jaký průběh měla poslední cesta Kiliána Nowotného? Do vydání jedinečné knihy Viléma Hracha „Šumava... hranici přecházejte po půlnoci“, vydané v roce 2017 byla mezi lidmi spojována s událostí, která se přihodila o několik dní dříve, téměř na stejném místě a zhruba ve stejném čase. Protože tomu tak ve skutečnosti nebylo, je třeba obě tyto události od sebe oddělit a zároveň je zbavit polopравd a výmyslů, které ještě i dnes o nich kolují. Na rozdíl od Josefa Randáka a jeho skupiny, na které 23. 4. 1950 pohraničníci čekali, na Kiliána u Teplé Vltavy dne 5. 5. 1950 nikdo nečekal. Přesto je veřejnost ještě dnes přesvědčována o tom, že na „Krále Šumavy“ byla nastražena léčka. Po pravdě, cesta do Čech byla Kiliánovým soukromým kšeftem, ke kterému si přibral jako společníka Ottu Grabmüllera a převáděnými do Čech byli účetní Rudolf Veselý a zběh od Státní bezpečnosti Bohumil Beneš. Důvody obou převáděných byly ve své podstatě prosté. Veselý chtěl převést do Německa svoji manželku a osmiletou dceru. A Beneš svoji maminku. Jakou cestu Kilián zvolí přes hranici, nikdo dopředu nevěděl. A Američané o jeho výletu za hranice, jako už několikrát předtím, neměli ani potuchy. To vysvětluje, proč se v bavorské vesnici Finsterau rozčiloval František Turek, pracovník americké CIC, že v utajeném stavení na okraji osady jsou bez jeho vědomí ubytováni dva muži přichystaní na druhý den k přechodu bavorsko-české hranice. Kilián musel Turkovi slíbit, že o jejich soukromé cestě do Čech nikdo nebude vědět. A také nikdo nevěděl. Hranice byla bez pohotovosti a u řeky byl klid. Kilián si z několika cest, kterých využíval, zvolil toho večera tu, která vedla přes Teplou Vltavu nad bývalou papírnou ve Františkově. O tom, co se stalo 23. dubna, věděl od dřevaře Posla, když u něho s Grabmüllerem přespál na půdě, cestou za obchodem. A asi si myslel, že pohraničníci nebudou tuto cestu hlídat, jako tomu bylo v dubnu.

Příběh poslední cesty „Krále Šumavy“ do Čech byl řízením osudu vůči jeho osobě až urážlivě laciný. Z pohraničního útvaru na Kvildě vyšla 5. 5. 1950 podle rozdělovníku velitele na obchůzku pouze dvoučlenná hlídka, tzv. „dvoumuž“. A kromě vztahných bodů, kterými pokaždé procházela, již nebyla pověřena žádným jiným úkolem. Proto byla pouze dvoučlenná a na místo, kde před 12 dny vypukla přestřelka, byla pouze upozorněna. Místo nebylo trvale střeženo.

Přechod hranice z německé strany nebyl oznámen ani jinak očekáván, jak tomu bylo před dubnovým dnem. Na bavorské straně měla zpravodajská služba ČSR svoje informátory. Hlavně v utečeneckých táborech. Čas služby plynul jednotvárně až do chvíle, kdy mladší člen hlídky spatřil 4 muže přebíhající silnici směrem od Teplé Vltavy. Ironií osudu bylo, že je za šera kolem 21. hodiny spatřila dříve než oni ji. Proti skupince, která se po výzvě rozprchla, začal střílet první člen hlídky Jan Kroupa. Byl to voják základní služby, zkrátka bažant, který přijel na útvar krátce předtím jako posila. Starší z hlídky Kroupu ze vzdálenosti několika kroků zajišťoval, což vysvětluje, proč pálil jen první člen hlídky, byť to byl nováček. Ze strany tzv. „narušitelů“ nebyla střelba opětována a jejich stihání v lese, kam doběhli, nepřicházelo za tmy v úvahu. Vojín Kroupa ze samopalu vzor 48 vystřelil ve dvou krátkých dávkách jen 15 ran a jedna z jeho střel zasáhla do té doby nezranitelného „Krále Šumavy“. Nováčkovi se poda-

řilo to, co do té doby nedokázal žádný z ostřílených chlapů sloužících na hranici. Dvaadvacetiletý Jan Kroupa sice vypovídal, že slyšel nařikání, ale na louce při ohledání místa nástřelu nebylo druhého dne po zraněném žádné stopy. Střelec nevěděl, zda někoho zasáhl, a nevěděl to žádný z útvaru na Kvildě. Proto hlášení o užití zbraně, zasláné telegramem do Prahy, znělo: „Věc: použití zbraně bez výsledku“. Jediný Kilián správně odhadl situaci a dal se ve tmě na ústup. Ke konci zhruba pětikilometrové poutě už silně krvácel a na německém území, kde zůstal ležet, byl se šťestím nalezen patrolující motorizovanou hlídkou Američanů. Ještě včas byl převezen do americké vojenské nemocnice v Grafenau, kde mu zachránili život. Za celou jeho kariéru pašeráka a převaděče to měl být údajně jeho „dvoutisícový přechod“, ale pokud to bombastické číslo připustíme, ocitneme se v říši pohádek a bájí, stejně jako v případě vyprávění o jeho šesti-hodinovém pobytu v ledové mořské vodě.

S odstupem času se velení Pohraniční stráže v Praze na Smíchově zpravodajskou cestou z Německa dozvěděla pravdu, ale žádná sláva nepropukla. Podle služebního hlášení vyšel zákrok naprázdno přesto, že byl málem zbaven života člověk a k tomu dokonce „Král Šumavy“. Slávu nahradilo ticho, že až do dnešních dnů nebyla veřejnost s průběhem tajemné události seznámena. Pravdu znala jen hrstka „vnitřáků“, kteří už ve svém vlastním zájmu „drželi basu“. Ministerstvo vnitra a velitel SNB, útvaru 9600 v Praze, major Miroslav Duda považovali to, co se událo u Teplé Vltavy jen za trapný úspěch. Vojín Kroupa nepoznal „jak chutná sláva“. Písemnosti o těchto událostech byly zahrnuty pod kategorii „TAJNÉ“ a určeny, zastrčené v jedné krabici, k zapomenutí. Shodou okolností, ale nebyly zničeny. A jak dopadli ostatní členové skupiny. Všichni tři byli postupně na našem území chyceni a odsouzeni. Dostali hodně let a padl i trest smrti. To však nechám na vás čtenářích, zda to i další příběhy chcete vědět a přečtete si zmiňovanou knihu od Viléma Hracha.

Protože již žádní přími svědci těchto událostí nežijí, nezbývá, než, aby každý z nás posoudil sám, zda a do jaké míry lze uvěřit zachovaným písemným materiálům v archivu Státní bezpečnosti. Autorovi zmiňované knihy se podařilo získat a využít zatím neprobádané archivní materiály, které náhodou unikly skartaci. A díky nim mohl v několika případech i korigovat vžitě představy o dnes již legendárních osobách a událostech Šumavského přihraničí. Patří mu za to velký dík. Ironií osudu je i to, že Vilém Hrach si neužil slávu a uznání za svou první a také poslední knihu. Asi tři měsíce po jejím vydání dne 15. 7. 2017 rodák z Plzně, ve svých 79 letech, umírá.

Bez výhrady však platí a platit bude, že Kilián Nowotny, rodák z české části Šumavy, byl ve své době nedostižným vzorem pro všechny současníky. Pověst o jeho „nepolapitelnosti“ na českém území už po jeho zranění více nepokračovala a skončila tak jedna z posledních legend staré Šumavy. A tak se 5. květen roku 1950 stal pro Kiliána posledním v jeho životě, kdy byl v Čechách kousek od svého původního domova. A byla to i jeho poslední cesta coby pašeráka a převaděče – „Krále Šumavy“.

Na závěr bych se rád zmínil o dvou záležitostech. Ta první je o filmu „Král Šumavy“. Působí, díky velmi dobrým hercům a skvělé režii Karla Kachyni, na diváka neznalého skutečného příběhu velmi přesvědčivě. Byl ve své době na vysoké úrovni, ale nebyl pravdivý. Zatímco ve filmu pohraničníci ve Kvildě oslavovali polapení vymyšleného „Krále Šumavy“, skutečný král už krácel životem po obyčejné cestě jako většina prostých lidí té doby. Kilián Nowotny zemřel ve Waldkirchenu dne 12. 3. 1977 a je pohřben v Röhrnbachu na místním hřbitově. Na náhrobní desce nenajdete, že zde odpočívá jeden z nejslavnějších pašeráků Šumavy, natož „Král Šumavy“.

A tou druhou záležitostí je označování „Krále Šumavy“. Nikomu neberu vlastní názor a ať si každý má za krále Šumavy toho, koho za něj považuje. Silně však nabývám pocitu, že to s tím titulováním králů Šumavy v dnešní době přeháníme a je to laciné. Znam několik příběhů bývalých pašeráků i převaděčů a ke vši účtě k jejich příběhům nenabývám pocitu, že by byli králi Šumavy. Ani Josef Hasil jím nebyl a sám to popíral.

Šumava ví nejlépe, kdo byl jejím králem, neboť ona je přece královnou. A ta nám to nepoví, je to královské tajemství.

*Z knihy Viléma Hracha
„Šumava... hranici přecházejte po půlnoci“
vybral a zpracoval
Václav Větyška, Nýrsko*

SPORT

Sjezdařská sezona skončila, je čas na bilancování.

V posledním našem vydání jsme naše čtenáře seznámili s úspěchy šumavských nadějí od nejmenších až po starší žáky. Pro ty, kteří tento článek nezachytili opakujeme, že k neúspěšnějším závodníkům sezony na regionální úrovni patřili v jednotlivých kategoriích od nejmladších až po starší žáky Adéla Vališová z Ski klubu Železná Ruda /dále SK ŽR/, Vojtěch Král ze Sokola Špičák, Schejbalová Lucie z SK ŽR, Lukáš Urbánek a Benjamin Leba oba z SA Špičák / dále SA/, Šimáková Veronika ze So Špičák, Částková Agáta z Tatranu ŽR, Hojáková Sylvie z SA, Jakub Špičák z SA, David Maxa z SA a Ema Vanišová z SA. V minulém vydání se čtenáři dozvěděli i o skvělých úspěších těch nejlepších v rámci republiky, Nicole Zemanové a Davida Jandy z SA, kteří se dostali do reprezentace a dobře uspěli i v několika mezinárodních závodech a o výborných výsledcích Adama Maxy z SA a Honzy Schejbalu z SK ŽR v republikových závodech. Bylo by škoda, kdyby se příznivci sjezdařského sportu a fandové šumavských lyžařů u nedozvěděli i o úspěších nejlepších juniorů a dospělých. Zvláště když takové úspěchy už dávno šumavské lyžování nezažilo.

Od nejmladších kategorií až po juniorskou současnost exceluje železnorudská Bára Ziková, u jejíž začátků stál Alois Jandůra ve Skiklubu Železná Ruda a brzy poté na ni úspěšně zapracovali trenéři Sokola Špičák Petr Pohanka, Jan Henig a Pavel Mařík. V barvách tohoto oddílu závodí Bára dodnes, přičemž několik posledních sezoně jezdí pod vedením a za velké podpory svého otce Petra. Bára je už osmou sezonu zařazena v reprezentaci ČR. Letos při značně zkrácené sezoně dokázala startovat v neuvěřitelných 32 závodech. Naprostá většina se konala ve známých střediscích v nejrušnějších alpských zemích. Na mistrovství republiky ve Špindlerově Mlýně /současně závodu FIS/získala druhé a třetí místo v kategorii ju-

Železnorudská divčička Bára Ziková v plné jízdě v SG, v němž skončila na Mezinárodním mistrovství ČR na druhém místě mezi juniorkami a na senzačním 5. místě ve srovnání s ženami. Foto Petr Zíka

nierek ve dvou závodech v SG. Dalšími úspěchy byla dvě čtvrtá místa v GS v závodech CIT v italském Bormiu a rakouském Pass Thurnu v nabitě konkurenci a dále pak druhé místo ve Snow Valley v Belgii ve slalomu Entry League FIS. Díky těmto a dalším dobrým výsledkům výsledkům si v tabulce bodů vyjela 3.místo v českých juniorkách v GS a 5.místo v SG. Od doby Evy Popkové, která končila v juniorské reprezentaci v r. 2004 se neobjevila na Šumavě lepší závodnice nežli Bára. Držíme Báře palce, protože když vydrží, má velkou šanci dosáhnout na reprezentaci v kategorii žen.

Foto 2. Marek Müller na trati závodu se řítí na sjezdovce světového poháru v rakouském Reitersalmu pro krásné 9. místo v mezinárodním závodě FIS obřím slalomu. V tomto závodě byl nejlepší z českých reprezentantů.!!! Foto Čery

Skvělým reprezentantem šumavského lyžování je v kategorii mužů Marek Müller, rovněž člen Sokola Špičák. Tento talentovaný chlapec postupuje na těžké cestě od žáků přes juniory do mužů velmi pilně a cílevědomě. Ačkoliv byl v této sezoně v mužích teprve prvním rokem, dokázal zvítězit v Českém poháru, což je seriál FIS závodů pořádaných v ČR. Nejlepších výsledků dosáhl v Koutech, kde GSL dvakrát vyhrál a v Albrechticích, kde byl jednou druhý a jednou třetí v OSL, a pátý z Čechů ve slalomu. Na Mezinárodním mistrovství republiky ve Špindlerově mlýně byl 10. z českých závodníků v SG. Pilně závodil i v zahraničí, kde na FIS závodech byl neúspěšnější v rakouském Reiter Almu 9. v GS a na Slovinském Krkavci /14. GS./ Marek figuruje v žebříčku bodů obřích slalomu /OSL/ na sedmém místě v republice a má reálnou šanci dostat se v krátké době do české reprezentace mužů, což se naposledy povedlo Marcelu Maxovi a Tomáši Lučanovi v roce 1994. Tomáš se v ní udržel 3 roky a Marcel dlouhých sedm let!

Mezi šumavské lyžaře bychom měli počítat i dva velmi úspěšné odchovance - členy Slavoj Plzeň, jelikož jsou to nefalšovaní odchovanci

šumavských svahů. V kategorii mladších juniorů se jedná o Adama Linhartu a v kategorii žen o Terezu Novou. Adam, který využíval v žákovských letech zkušeností svého otce – výborného závodníka, kvalitní spolupráce s SC Zwiesel, výborných podmínek na bavorském Arberu a zkušených trenérů Slavoje MP, se stal jedním ze čtyř nejperspektivnějších mladších juniorů v ČR. Je velmi všestranný a v listině bodů je ve všech disciplínách na 3. nebo 4. místě. Na Univerziádě v Bílé byl nejlepší z ml. juniorů ve slalomu a 8. mezi muži. Na MMČR ve Špindlu byl 18. ve srovnání s muži a 2. z ml. juniorů v Alpské kombinaci !!! Pilně objížděl juniorská mistrovství různých zemí a nejlepšími výsledky dosáhl na Slovensku na Štrbském Plese - 4. místo, v Polsku získal 3 sedmá místa a v italské Soldě jedno sedmé v GS. Významně se prosadil v několika závodech FIS mezi velkou konkurencí mezi muži. Má našlápnuto dostat se do nominace juniorské reprezentace ČR v další sezóně.

Tereza Nová se pod vedením trenéra Milana Černého v jeho oddíle SC Černý vypracovala mezi nejlepší závodnice v ČR v kategorii žen a v této sezóně se probojovala do reprezentace ČR, což je v novodobé historii závodního lyžování naprostý unikát pro závodnice ze Šumavy. V žebříčku bodů je na třetím místě v GS a pátém ve slalomu v republice. Je velmi pilná, o čemž svědčí 27 absolvovaných závodů v zahraničí, z toho šest dokonce až v Číně. V nich získala nejlepší umístění 5. a 6. místo. V evropských FIS závodech zaznamenala nejlepší umístění na domácím mistrovství ve Špindlu – 3. místo ve slalomu a 3. a 4. místo v SG, dále dvě sedmá místa ve slovinských slalomech v Rogli a v Krajské Goře.

Čtenáři - příznivci lyžování si mohou nyní nadlouho od lyžování odpočinout. Úplně obráceně jsou na tom špičkoví závodníci, které díky zkrácené sezóně a nepříjemné pauze v tréninkovém procesu čeká letní a podzimní příprava. Aby si udrželi svou výkonnost, bude muset být ještě náročnější, nežli je obvyklé. Držme jim palce, ať se jim vydaří a v další sezóně potvrdí nebo ještě vylepší své pozice. Přejme všem lyžařům a lidem kolem lyžování, ať se již nikdy neopakují tak špatná sezóna, jako ta letošní, co se týče podmínek. /Pozdní zahájení pro nedostatek sněhu, spousta zrušených závodů, málo mrazů a málo vody a pak, když to začalo vypadat nejlépe, najednou předčasný konec kvůli koronaviru/.

S přáním hodně zdraví a pohody se s lyžařským pozdravem SKOL dočasně loučí

Jarda Frič

Lucka a Honza Scheibalovi

ALANYA KEBAB

Rooseveltova 7, Plzeň
Klostermannovo náměstí,
Železná Ruda

!! Rozvoz Kebabu !!

OBJEDNÁVEJTE KEBAB
V ŽELEZNÉ RUDĚ ONLINE NA:
top-kebab.cz

ITC informuje

Milí a vážení návštěvníci,
s postupně se uvolňujícími opatřeními ohledně epidemie COVID-19 je naše celé Environmentální centrum od 11. 5. opět v provozu. Všichni jste srdečně zváni! Nově jsme pro Vás otevřeli Komárkovu knihovnu nejen v pondělí a úterý, ale každý pracovní den od 9 do 16 hodin. Knihy je možné si za dodržení přísných hygienických podmínek zapůjčit prezenčně a některé i domů. K dispozici je odborná literatura myslivosti, lesnictví a Šumavy i beletrie, kterou darovala městská knihovna a další anonymní dárči.

Zároveň bychom Vás rádi pozvali na Výstavu „Dřevo v různých podobách“ pana Mgr. Josefa Škanta, která zde úspěšně proběhla již v minulém roce. Pan Škanta, původem ze Sušice, se výtvarnému ztvárnění šumavské a jihočeské krajiny věnuje již od školních let. Nejvíce jej zaujala náročná technika intarzie, vykládání obrázků z dřevěk (dých) různých odstínů, od které přešel k dřevořezbě a dřevěnému reliéfu. Jeho díla jsou úspěšná u nás i v zahraničí (např.: Austrálie, Rakousko, Německo). Výstava bude probíhat v přízemí Environmentálního centra od 15. 6. do 31. 7. 2020. Vstup zdarma.

Barbora Kučeravá, Vedoucí ITC

DŘEVO V RŮZNÝCH PODOBÁCH

Mgr. Josef Škanta

**Intarzie • Dřevořezba
Jižní Čechy • Šumava**

.....

**Environmentální centrum
Železná Ruda**

15/06—31/07/2020

Vstup zdarma
www.zeleznaruda.cz/itcruda
itc@zeleznaruda.cz

Výkopy, jámy, díry, kameny, prach i bláto, a hlavně spousta techniky a lidské práce. To všechno patří k rekonstrukci páteří komunikace na Klatovské třídě.

Železnorudský zpravodaj. Vydává město Železná Ruda, Klostermannovo nám. 295, 340 04 Železná Ruda. Registrováno Min. kultury pod číslem MK ČRE 11849. Elektronická verze: www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj, www.facebook.com/ZeleznorudskyZpravodaj
Redakční rada: Václav Chabr, Světluše Chabrová, příjem inzerce: mistostarosta@zeleznaruda.cz,
e-mail redakce: redakceZZ@email.cz.

Náklad: 1300 výtisků. Uzávěrka 5. každého měsíce. Redakce si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.